

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sva prava pridržana. Dopuštenje za ponovno objavljivanje ovog sažetka dano je isključivo u svrhu uključivanja u HUDOC bazu podataka Suda.

© Office of the Representative of the Republic of Croatia before the European Court of Human Rights. All rights reserved. Permission to re-publish this summary has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

© Bureau de l'Agent de la République de Croatie devant la Cour européenne des droits de l'homme. Tous droits réservés. L'autorisation de republier ce résumé a été accordée dans le seul but de son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

SAŽETAK PRESUDE

STĀVILĀ PROTIV RUMUNJSKE PRESUDA VIJEĆA OD 1. OŽUJKA 2022. ZAHTJEV BR. 23126/16

*Ponovno pokretanje kaznenog postupka
nije bilo opravдано bitnim nedostacima u prethodnom postupku*

ČINJENICE

Protiv podnositelja zahtjeva je nakon rutinske policijske kontrole u travnju 2013. pokrenut kazneni postupak zbog upravljanja automobilom bez posjedovanja vozačke dozvole. Međutim, kasnije iste godine nadležno državno odvjetništvo obustavilo je kazneni postupak jer djelo koje je počinio nije bilo dovoljno ozbiljno da bi predstavljalo kazneno djelo. Ujedno je državno odvjetništvo podnositelju zahtjeva izreklo novčanu upravnu kaznu u iznosu od 113 EUR-a. Podnositelj zahtjeva nije osporavao ovu odluku te je ona postala pravomoćna i izvršna. U kolovozu 2014. više državno odvjetništvo ukinulo je odluku nižeg državnog odvjetništva o obustavi kaznenog postupka smatrajući je nezakonitom te je ponovno pokrenuto postupak protiv podnositelja. Više državno odvjetništvo je smatralo da se ne može tvrditi da je upravljanje vozilom bez posjedovanja vozačke dozvole imalo minimalan utjecaj na društvene vrijednosti zaštićene kaznenim pravom ili da je bilo očito nevažno. Ovakvu odluku o ponovnom pokretanju postupka protiv podnositelja zahtjeva potvrdio je i predraspravni sud u postupku u kojem nisu sudjelovali ni podnositelj zahtjeva niti državno odvjetništvo. Podnositelj zahtjeva proglašen je krivim zbog počinjenog kaznenog djela vožnje bez posjedovanja vozačke dozvole te je osuđen na kaznu zatvoru u trajanju od jedne godine i dva mjeseca.

PRIGOVORI

Pozivajući se na članak 6. i članak 13. Konvencije te na čl. 4. Protokola br. 7 uz Konvenciju, podnositelj zahtjeva tvrdio je pred ESLJP-om da mu je ponovnim vođenjem kaznenog postupka

i osudom povrijeđeno pravo na obranu, načelo jednakosti oružja i pravne sigurnosti te načelo da ne bude dva puta suđen i kažnjen za isto kazneno djelo.

OCJENA ESLJP-a

ESLJP je ispitao osnovanost zahtjeva u dijelu koji se temeljio na čl. 4 Protokola br. 7 uz Konvenciju, dok je odbacio ostale prigovore podnositelja. Primjenjujući načela koja je utvrdio u presudi velikog vijeća *Mihalache protiv Rumunjske* ESLJP je prihvatio stav tužene države da je odluka nižeg državnog odvjetništva o obustavi kaznenog postupka predstavljala „osudu“ u materijalnom smislu tog pojma. No, iako je tužena država tvrdila da ta odluka nije predstavljala konačnu odluku, ESLJP je smatrao da se ona treba smatrati konačnom odlukom u autonomnom konvencijskom smislu tog pojma. Nadalje, ESLJP je podsjetio da sukladno njegovoj praksi, odluka višeg državnog odvjetništva o ponovnom otvaranju postupka zaključenog pravomoćnom osuđujućom odlukom koja je rezultat puke ponovne procjene činjenica u svjetlu mjerodavnog prava, u nedostatku novonastalih ili novootkrivenih činjenica ili dokaza ili postojanja temeljnog postupovnog nedostatka u vezi s tim postupkom, nije obuhvaćena iznimnim okolnostima iz članka 4. stavka 2. Protokola br. 7. koje opravdavaju moguće ponovno otvaranje postupka (*Mihalache protiv Rumunjske*, [VV], st.135. – 137.).

U ovom predmetu više državno odvjetništvo i predraspravni sudac koji je potvrdio odluku o ponovnom pokretanju kaznenog postupka donijeli su svoje odluke na temelju istog spisa kao i niže državno odvjetništvo, bez prikupljanja i izvođenja novih dokaza. Ponovno pokretanje postupka stoga nije bilo opravdano pojavom novih ili novootkrivenih činjenica. Štoviše, iz odluka domaćih tijela proizlazi da je ponovno pokretanje postupka bilo opravdano različitim tumačenjem mjerodavnog zakonodavstva i drugačijom ocjenom činjenica višeg državnog odvjetništva i predraspravnog suca koje su po njihovom mišljenju trebale biti ispitane u okviru kaznenog suđenja i za koje se nije moglo smatrati da imaju "minimalni utjecaj na društvene vrijednosti". ESLJP je naglasio da čak i kada bi prihvatio da je kazneni postupak ponovno pokrenut zbog pogrešaka koje je počinilo niže državno odvjetništvo, pogreške državnih tijela trebaju služiti u korist okrivljenika. Drugim riječima, rizik bilo kakve pogreške koju učini tijelo kaznenog progona, ili čak sud, mora snositi država i pogreške se ne smiju ispravljati na teret dotične osobe (*Radchikov protiv Rusije*, st. 50.).

Okolnost da je istraga pogrešno dovela do obustave postupka ne može sama po sebi, u nedostatku pogrešaka u nadležnosti ili ozbiljnih povreda sudskog postupka, zlouporabe ovlasti, očite pogreške u primjeni materijalnog prava ili bilo kojeg drugog važnog razloga koji proizlazi iz interesa pravde, ukazati na postojanje bitnog nedostatka u prethodnom postupku. U protivnom bi se teret posljedica neažurnosti istražnih tijela tijekom istrage u potpunosti prebacio na podnositelja zahtjeva i, što je još važnije, puka tvrdnja o nedostatku ili propustu u istrazi, ma koliko mala i beznačajna bila moglo bi stvoriti nesputanu mogućnost da državno odvjetništvo zloupotrijebi postupak traženjem obnove pravomoćno okončanog postupka.

Stoga ESLJP nije prihvatio tvrdnju tužene države da je ponovno pokretanje kaznenog postupka protiv podnositelja zahtjeva bilo opravdano temeljnim nedostatkom u prethodnom postupku odnosno iznimkom iz stavka 2. čl. 4. Protokola br. 7. uz Konvenciju i utvrdio da je u podnositeljevom predmetu povrijeđeno načelo *ne bis in idem*.

PRAVEDNA NAKNADE

10.000 EUR na ime nematerijalne štete

2.400 EUR na ime troškova izdataka